

Kokkola-Ykspihlaja toiminnallinen parantaminen

Satamien maaliikenneyhteyksien toimivuus on elinehto Suomen logistiselle kilpailukyvyllle. Hankkeella on tavoitteena parantaa rautatieliikenteen turvallisuutta ja tavaraliikenteen kapasiteettia sekä matkustajaliikenteen palvelutasoa.

Nykytila

Kokkolan sataman kautta on rautateillä viime vuosina kulkenut 3,5–9,0 Mt tavaraa vuosittain. Keskeisiä tavaravirtoja ovat transitokuljetusten lakattua Suomen kaivoksia ja muuta teollisuutta palvelevat tavaravirrat. Transitoa korvaamaan on mahdollisesti tulossa etenkin akkuteollisuuteen liittyviä raaka-aine- ja tuotevirtoja.

Kokkola-Ykspihlaja tavara-rataosuus on sähköistetty 2010. Rataosan pituus on 5 km ja suurin sallittu akselipaino 22,5 t. Kokkolan asemaa käyttää vuosittain noin 260 000 matkustajaa. Aseman esteettömyydessä on ongelmia, sillä laiturit ovat matalia, eritasoyhteys välilaiturille puuttuu eikä välilaiturilla ole katosta. Nykyinen Suntin alikulku on palvelutasoltaan puutteellinen.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Kokkola-Ykspihlaja-tarveselvityksessä ja hankearvioinnissa on tutkittu Kokkolan eri ratapihojen sekä Kokkola–Ykspihlaja-rataosan välityskyvyn riittävyyttä uudessa liikennetilanteessa, tasoristeysturvallisuuden parantamista sekä muita peruskorjaustarpeita. On myös tutkittu uusien huolto- ja tankkausraiteistojen tarkempaa sijoittelua Ykspihlajassa.

Kokkolan aseman kehittämisselvitys sisältää Kokkolan ratapihan raide- ja laiturimuutokset sekä alikulun aseman länsipuolella. Laiturien korottaminen parantaisi henkilöliikenteen palvelutasoa, mutta aseman puoleisen raiteen varaaminen ainoastaan tavaraliikenteelle lisää junamatkustajien aikakustannuksia. Alikulku parantaisi kaupungin sisäisiä yhteyksiä, saatto- ja liityntäliikenteen toimivuutta sekä maankäytön kehittämismahdollisuuksia. Toimenpiteistä on laadittu hankearviointi.

Päivitetty: 19.9.2025

Aikataulu

- Hankkeen yleissuunnittelu on valmistunut 10/2014.
- Kokkolan ja Ykspihlajan ratapihojen tarveselvitys on valmistunut 2017
- Vuonna 2018 on toteutettu osittainen päällysrakenteen vaihto pohjavesisuojausineen.
- Kokkolan kaupungin teettämä ideasuunnitelma asema-alueen kehittämisestä on valmistunut 2021.
- Asema-alueen kehittämisselvitys ja siihen liittyvä hankearviointi ovat valmistuneet 2023.
- Kokkola-Ykspihlaja -tarveselvitys ja hankearviointi sekä niihin liittyneet erillisselvitykset ovat valmistuneet 2023–2024.
- Suunnittelu jatkuu asema-alueen sekä Ykspihlajan toimintojen osalta 2025–2026.

Kustannukset

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 32 M€ (MAKU 145; 2020 = 100). Hanke voidaan jakaa vaiheistettaviin osiin, joiden kustannukset ovat:

- Kokkola-Ykspihlaja hankearviointi Ve 2: uuden tankkaus- ja säilytysraiteiston rakentaminen Ykspihlajan väliratapihalle 6,2 M€; lisäksi neljän tasoristeyksen muutostyöt sekä radan aitaaminen linjaosuudella 3,7 M€ sekä Ykspihlaja tavarán sähköistys 1,2 M€, yht. 11 M€
- Tarveselvityksen yhteydessä tehdyn tarkastelun mukaiset asema-alueen laituri- ja raiteistomuutokset sekä Ve 2 pitkä alikulku Kosilaan 21 M€. Asema-alueen eritasoratkaisua tarkennet..

Hankkeen sijainti Suomen kartalla

Kokkola-Ykspihlaja toiminnallinen parantaminen

Keskeiset vaikutukset

- + Kokkola-Ykspihlaja Ve 2:n suurimmat vaikutukset ovat liikennöintikustannusten vähentyminen vaihtotyö- ja veturiliikkeiden vähentyessä (sekä huoltoraiteisto että sähköistyksen laajennus). Myös liikenneturvallisuus parantuu.
- + Henkilöliikenteen esteettömyys paranee laiturimuutosten myötä. Uusi alikulku parantaa saatto- ja liityntäliikenteen toimivuutta sekä kaupungin sisäisiä yhteyksiä.
- + Muutokset tukevat maankäytön kehittymistä ratapihan molemmin puolin.
 - Reunalaiturin poistaminen lisää junamatkustajien aikakustannusta.
 - Rakentamisen aikaiset vaikutukset junaliikenteen osalta.

Kustannustehokkain HK-suhde Kokkola-Ykspihlaja -hankekokonaisuudessa on Ve 2:n 0,31. Kustannustehokkain HK-suhde asema-alueen osalta on 0,13 (Ve 2 pitkä alikulku, ei reunalaituria). Maankäytön hyötyjen on arvioitu näkyvän suoraan jalankulun ja pyöräilyn matka-aikasäästöinä.

Riskit

- Rakentamisen aikaiset vaikutukset on otettava huomioon etenkin Kokkolan asema-alueella.
- Rahoitusneuvottelut ovat edelleen meneillään.
- Veturitallin toimintojen siirrosta ei ole vielä sovittu.

Tarkempaa vaikutustietoa

Hankearviointi on laadittu ja julkaistu sekä asema-alueen kehittämisestä ml. alikulku että muusta Kokkola-Ykspihlaja -kokonaisuudesta.

Hanke toteuttaa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman yleistavoitteita erityisesti tehokkuuden näkökulmasta, koska toimenpiteiden vaikuttavuutta on pyritty tutkimaan laaja-alaisesti ja valitsemaan tehokkaimmat.

Vaikutukset saavutettavuuteen: nykyisillä liikennemäärillä hanke ei merkittävästi paranna tavaraliikenteen sujuvuutta, mutta liikenteen mahdollisesti palautuessa vastaaville tasoille kuin transiton aikana toimenpiteet ovat edellytys häiriöttömälle lisäliikenteelle.

Vaikutukset liikenneturvallisuuteen: hankkeen liikenneturvallisuusvaikutukset syntyvät erityisesti tasoristeysten parantamisista ja poistoista.

Ekologiset vaikutukset: sähköistyksen laajentaminen vähentää paikallisia päästöjä sataman läheisyydessä. Uudet säilytys- ja tankkausraiteistot vähentävät veturiliikennettä Kokkolan ja Ykspihlajan välillä.

Lisätietoa

Väylävirasto, Projektipäällikkö Marko Nyby, p.029 534 3434
Väylävirasto, Yksikönpäällikkö Anna Miettinen, p. 029 534 3837
Väylävirasto, Projektipäällikkö Terhi Haapaniemi, p.029 534 3809